

การศึกษาการเก็บรักษาน้ำมะนาวในรูปผงแห้ง

นางสาว รัตนมณี จักรเมธากุล 3703073
นางสาว วราพร เลียบทวี 3703081

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2541

**A STUDY OF THE PRESERVATION OF
LEMON JUICE
IN THE FORM OF DRIED
POWDER**

MISS RATTANAMANEE JAKMATAGUL
MISS WARAPORN LEABTHAWEE

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL
FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BECHELOR DEGREE OF SCIENCE IN
PHARMACY FACULTY OF
PHARMACY

MAHIDOL UNIVERSITY
1998

บทคัดย่อ

จากการศึกษาโดยใช้มะนาวแป้น [*Citrus aurantifolia* (Christm. & Panz.) Swing] โดยนำน้ำมะนาวสดมาทำเป็นผงแห้งด้วยวิธี freeze dry และวิธี spray dry พบว่าวิธี spray dry ให้ผงมะนาวแห้งที่มีความคงตัวดีกว่า และผงมะนาวแห้งที่ได้เป็นผงแห้งสีขาว เมื่อนำผงมะนาวแห้งที่ได้มาทดลองเก็บในซอง aluminium ที่ปิดสนิท และเก็บในขวดทึบแสง โดยเก็บเป็นเวลา 4 เดือน พบว่าผงมะนาวแห้งที่เก็บในซอง aluminium ปิดสนิทมีความคงตัวดีทั้งเมื่อเก็บไว้ที่อุณหภูมิห้อง, 2-8 และ 45 องศาเซลเซียส ในการตรวจสอบคุณภาพของน้ำมะนาวสดและผงมะนาวแห้งโดยวิธี thin layer chromatography พบว่าสารสำคัญคือ citric acid เช่นกัน และเมื่อทดลองนำเอาผงมะนาวแห้งมาเตรียมเป็นเครื่องดื่มเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มที่เตรียมจากน้ำมะนาวสดพบว่ากลิ่น, รสเปรี้ยว, รสขม และความชอบของผู้ชิมของตำรับทั้งสองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์ ($|z| \leq 1.96$) ทั้งนี้เป็นการประเมินโดยใช้ Mann-Whitney Test

ABSTRACT

Lemon juice from *Citrus aurantifolia* (Chirstm. & Panz.) Swing was studied by preservation in the dried powder from using freeze-drying and spray-drying method. It was found that spray-drying technique yielded dried white powder which was stable than another method. The powder were kept in a sealed aluminium foil and in a closed amber glass bottle. After 4 months, the powder in the aluminium foils which were kept at room temperature, 2-8 and 45°C were found to have good stability. Chromatography of fresh lemon juice and dried powder showed that citric acid was the main constituent. Testing evaluation on smelling, sourness and bitterness and the favor of the drink prepared from dried powders compared with the drink prepared from lemon juice was significant different at 95% confident ($|z| \leq 1.96$) by Mann-Whitney test.